

ADVOKATBYRÅN SJÖSTRÖM & PARTNERS AB

GÖTA HOVRÄTT
Bote 35

INKOM: 2021-07-15
MÅLNR: B 2536-21
AKTBIL: 1

HÄSLEHOLM

Frykholmögatan 5
281 31 Hässleholm
Telefon 0451-145 95
Telefax 0451-145 90

Till
Göta hovrätt

VÄXJÖ

Kungsgatan 13 B
352 31 Växjö
Telefon 0470-74 00 47

ÖVERKLAGANDE

VÄXJÖ TINGSRÄTT

Domen/beslutet

är rätteligen överklagad(t)

F. m. Sjöström

KLAGANDE

Hanna Granath, 19990407-2247, Nottebäcks-Skeda Bergdala, 364 44 Norrhult
Frihetsberövande: Häktad

OFFENTLIG FÖRSVARARE TILLIKA OMBUD

Advokat Patrik Holgersson, Advokatbyrå Sjöström & Partners AB, Kungsgatan 13 B,
352 31 Växjö

MOTPARTER

Åklagare

Kammaråklagare Jeanette Boye, Åklagarmyndigheten, Åklagarkammaren i Växjö,
Box 21003, 200 21 Malmö

Målsägande

1. Wenche Hermansen, Lindesvägen 17, 364 44 Norrhult
2. Molly Lindblom, Allbogatan 20, 365 31 Lessebo
3. Natalié Rüger, Vallgatan 11, 364 42 Lenhovda
4. Sekretess A

Målsägandebiträde för 1-3

Advokat Karin Westerling, Advokatbyrå Karin Westerling AB, Honnörsgatan 26,
352 36 Växjö

ADVOKATBYRÅN
SJÖSTRÖM & PARTNERS AB

Målsägandebiträde för 4

Advokat Johan Bäckström, Advokatfirman Glimstedt Växjö AB, Box 124, 351 04 Växjö

ÖVERKLAGAD DOM

Växjö tingsrätts dom den 7 juli 2021 i mål B 1590-21

SAKEN

Våldtäkt mot barn m.m.

Jag får härmed anmäla mig jämväl som ombud för Hanna Granath och, å min huvudmans vägnar, framställa följande

YRKANDEN

Det yrkas att hovrätten, med ändring av tingsrättens dom, i första hand ogillar åtalet i dess helhet och befriar Hanna Granath från den av tingsrätten ålagda skadeståndsskyldigheten, genom att härvid bedöma gärningarna i åtalspunkterna 1 och 2 som sexuellt utnyttjande av barn och inte ådöma ansvar med stöd av 6 kap 14 § brottsbalken samt ogilla åtalspunkterna 3 och 4. I andra hand yrkas det att hovrätten ådömer Hanna Granath en icke frihetsberövande påföljd eller, i allt fall, ett kortare fängelsestraff, samt nedsätter skadeståndsskyldigheten i förhållande till samtliga målsägande.

GRUNDER OCH OMSTÄNDIGHETER

Åtalspunkterna 1-2

Det är ostridigt i målet att Hanna Granath och Sekretess A haft sexuellt umgänge med varandra genom ett oralt samlag och ett vaginalt samlag i enlighet med vad som gjorts gällande i åtalspunkterna 1-2. Gärningsmomentet "ononerat" i åtalspunkten 1 är däremot inte styrkt.

Målsäganden var vid tiden för gärningarna omkring 14 år och tre månader gammal. Sekretess A hade sålunda uppnått en ålder som inte i sig kan anses utgöra ett hinder för att målsägandens frivillighet till de sexuella handlingarna ska kunna beaktas som en relevant faktor vid den straffrättsliga bedömningen (Jfr NJA 2006 s. 79 I).

Bevisläget beträffande åtalspunkterna 1-2 är sådant att, såsom även tingsrätten konstaterat, Hanna Granaths uppgifter ska läggas till grund för bedömningarna såvitt avser omständigheterna vid gärningarna. Härav följer emellertid inte enbart att målsäganden frivilligt medverkat till det sexuella umgänget, utan även att Sekretess A dessförinnan gjort närmanden av sexuell innebörd mot Hanna Granath, att det förelegat en ömsesidighet mellan målsäganden och Hanna Granath vid de sexuella handlingarna, samt inte minst att Sekretess A varit den som tagit initiativet vid bägge tillfällena. Sekretess A har då följaktligen haft förutsättningar att både bedöma och själv ta ställning till situationerna.

ADVOKATBYRÅN
SJÖSTRÖM & PARTNERS AB

Att det förelegat en ömsesidighet mellan parterna stöds dessutom att de iakttagelser som vittnena Sekretess E och Sekretess G gjort av hur parterna uppträtt i anslutning till de aktuella händelserna. Hanna Granaths uppgifter om att målsäganden varit den som tagit initiativ till det sexuella umgänget, vinner mycket starkt stöd av att Sekretess A – vilket också bevitnats av Sekretess E – självmant gått in och kvarstannat i Hanna Granaths sovrum när hon vid händelsen i åtalpunkten 2 vilade i sin säng efter att kort tid dessförinnan ha kommit hem från en vårdvistelse. Vad som genom den rättspsykiatrisk undersökningen framkommit beträffande Hanna Granaths personliga begränsningar och hälsotillstånd talar också för att hon inte varit den som tagit initiativet till de sexuella kontakterna mellan parterna.

Händelserna i åtalpunkterna 1-2 ska följaktligen bedömas med utgångspunkt i att målsäganden, som var mer än 14 år gammal, tagit initiativ till och sedan frivilligt medverkat i ömsesidiga sexuella handlingar med Hanna Granath. Redan med hänsyn härtill bör gärningarna rubriceras som sexuellt utnyttjande av barn och inte våldtäkt mot barn. Härtill kommer den omständigheten att Hanna Granath, såsom framgår av den rättspsykiatriska undersökningen och även vittnesbevisning, har en utvecklingsnivå som i nu väsentliga hänseenden ligger betydligt lägre än vad man kan förvänta sig av någon med hennes biologiska ålder. Utredningen talar härvidlag med styrka för att Hanna Granath befunnit sig på en nivå som är i paritet med, eller möjligen till och med understigande, målsägandens. Med hänsyn till den ringa skillnaden i utveckling mellan parterna, och då gärningarna under ovan angivna förhållanden uppenbarligen inte kan ha utgjort något övergrepp mot Sekretess A, bör Hanna Granath med stöd av 6 kap 14 § brottsbalken inte ådömas ansvar enligt åtalpunkterna 1-2. Vid denna utgång bör hon även befrias helt från skadeståndsskyldighet till Sekretess A.

I vart fall har Hanna Granaths personliga begränsningar och hälsotillstånd vid gärningarna varit sådana att hon haft en klart nedsatt förmåga att kontrollera de uppkomna situationerna och avvisa Sekretess A. Förmildrande omständigheter har förelegat jämlikt både punkterna 2 och 3 i 29 kap 3 § brottsbalken. Med hänsyn därtill kan straffmättningsvärdet sammantaget inte anses högre än att det finns utrymme för en icke frihetsberövande påföljd. Inte heller brottens art medför att någon annan påföljd än fängelse är utesluten (Jfr NJA 2006 s 79 I).

För det fall hovrätten istället skulle finna att gärningarna ska rubriceras som våldtäkt mot barn, gör sig de förmildrande omständigheterna så starkt gällande att Hanna Granath med stöd av 29 kap 3 § 2 st brottsbalken bör ådömas ett betydligt lindrigare straff än vad som är föreskrivet för brotten. Skulle Hanna Granath fallas till ansvar enligt åtalpunkterna 1-2 måste, oavsett brottsrubricering, dessutom jämlikt 29 kap 5 § 1 st 7 p brottsbalken beaktas vid straffmätningen att hon framöver kommer att få synnerliga svårigheter i sin yrkesutövning. Hanna Granaths hälsotillstånd bör även anses vara sådant att hon, i enlighet med 29 kap 5 § 1 st 2 p brottsbalken, skulle drabbas oskäligt hårt av ett straff utmätt efter brottens straffvärde. Sammantaget bör straffet sålunda – oaktat brottsrubriceringen – sättas avsevärt lägre än vad tingsrätten gjort.

Redan omständigheterna vid gärningarna är sådana att Hanna Granaths skadeståndsskyldighet till Sekretess A i allt fall bör bestämmas till ett lägre belopp än vad tingsrätten gjort, samt därutöver fastställas med tillämpning av 2 kap 5 § skadeståndslagen (1972:207).

Åtalpunkterna 3-4

Hanna Granath har förnekat gärningarna och vid tingsrätten förklarat att hon endast gett uttryck för att hon skulle skada sig själv. Den enda av de berörda målsägandena som påstår

ADVOKATBYRÅN
SJÖSTRÖM & PARTNERS AB

sig ha hört Hanna Granath uttala hot i enlighet med gärningspåståendena är Natalié Rüger. Under såväl förundersökningen som vid huvudförhandlingen har det skett en upptrappning i uppgiftslämnandet med inriktning på Hanna Granath, och såvitt framkommit ska flera av dessa uppgifter härröra från Natalié Rüger. Med hänsyn härtill, och med beaktande av bakgrunden till den krisreaktion som Hanna Granath befunnit sig i vid tiden för åtalpunkterna 3-4, kan Natalié Rügers utsaga inte åsättas något högre bevisvärde. Den enda stödbevisning som förekommer är att Natalié Rügers sambo Marcus Brelin uppger sig ha hört delar av det telefonsamtal under vilket Hanna Granath ska ha uttalat hoten. I egenskap av närstående till målsäganden måste hans uppgifter värderas med försiktighet. I förhör som hölls under förundersökningen har Natalié Rüger dessutom uppgett att hennes sambo inte hörde den del av samtalet som ska ha avsett hot mot Wenche Hermansen, medan Marcus Brelin i förhör sagt att han gjorde det. Vid huvudförhandlingen har Natalié Rüger i den här delen istället lämnat uppgifter som avviker från vad hon uppgett under polisförhöret. Härtill kommer det förhållandet att Natalié Rüger senare samma dag berättat mera ingående för Marcus Brelin om vad som ska ha sagts under det ifrågavarande telefonsamtalet, vilket kan ha påverkat vittnets minnesbilder. Med hänsyn till hur Hanna Granaths dåliga mående tagit sig uttryck under telefonsamtalet, kan det inte heller uteslutas att direkta missuppfattningar uppstått.

Av ovan anförda skäl kan det inte anses ställt utom rimligt tvivel att Hanna Granath gjort sig skyldig till gärningarna i åtalpunkterna 3-4. Vid en sådan utgång ska Hanna Granath helt befrias från skadeståndsskyldighet till Natalié Rüger och Molly Lindblom.

För det fall hovrätten istället finner att Hanna Granath ska fällas till ansvar för olaga hot, måste beaktas att förmildrande omständigheter förelegat enligt 29 kap 3 § 2-3 p brottsbalken, och även här att följderna blir sådana som anges i 29 kap 5 § 1 st 7 p brottsbalken. Skadeståndsskyldigheten bör fastställas med tillämpning av 2 kap 5 § skadeståndslagen (1972:207).

BEVISNING

Muntlig

1. *Förhör med tilltalade Hanna Granath* angående vad som förevarit vid de åtalade gärningarna i åtalpunkterna 1-4,
2. *Vittnesförhör med Sekretess E* angående omständigheterna vid gärningarna i åtalpunkterna 1-2,
3. *Vittnesförhör med Sekretess G* angående omständigheterna vid gärningarna i åtalpunkterna 1-2;
allt enligt ovan till vederläggande av åtalet

Förhören kan förebringas genom uppspelning av, eller hänvisning till, videoupptagningarna från tingsrätten.

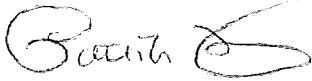
Skriftlig

1. *PM* (tingsrättens aktbilaga 48 s. 6) angående upptrappningen av uppgiftslämnande beträffande Hanna Granath och trovärdigheten av målsägandenas uppgifter avseende åtalpunkterna 3-4,
2. *Rättsspsykiatrisk undersökning* (tingsrättens aktbilaga 94 som åberopas i sin helhet genom hänvisning), till visande av Hanna Granaths begränsningar, utvecklingsnivå och hälsotillstånd vid tiden för händelserna i åtalpunkterna 1-4,

ADVOKATBYRÅN
SJÖSTRÖM & PARTNERS AB

3. *Läkarintyg enligt 7 § lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål m.m.*
(tingsrättens aktbilaga 38, varav endast stycke 1 på sida 5 åberopas), till visande av
Hanna Granaths hälsotillstånd vid tiden för händelserna i åtalspunkterna 1-4

Växjö den 15 juli 2021

Patrik Holgersson